

Vec C-35/21

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

19. január 2021

Vnútroštátny súd:

Värchoven kasacionen säd

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

29. december 2020

Navrhovateľka v konaní o kasačnej sťažnosti:

„Konservinvest“ OOD

Odporkyňa v konaní o kasačnej sťažnosti:

„Bulcons Parvomaj“ OOD

Predmet konania vo veci samej

Spor týkajúci sa otázky, či je prípustné, aby sa zemepisné označenie pre poľnohospodársky výrobok alebo potravinu zapísalo len podľa vnútroštátnych právnych predpisov členského štátu a požívalo len vnútroštátnu občianskoprávnu ochranu, bez ohľadu na právnu úpravu ochrany na úrovni Únie stanovenú nariadením č. 1151/2012.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Výklad nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 z 21. novembra 2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny na základe článku 267 prvého odseku písm. b) a článku 267 tretieho odseku ZFEÚ.

Prejudiciálna otázka

Pripúšťa článok 9 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 z 21. novembra 2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny, mimo prípadov prechodnej ochrany upravených v tomto ustanovení, vnútroštátny systém zápisu a ochrany zemepisných označení pre poľnohospodárske výrobky a potraviny, ktoré spadajú pod toto nariadenie, a dovoľuje toto ustanovenie členským štátom uplatňovať iné, súběžne účinné predpisy na vnútroštátnej úrovni (podobné súběžnému systému pre ochranné známky), ktoré upravujú spory týkajúce sa porušenia práva k takému zemepisnému označeniu medzi miestnymi obchodníkmi, ktorí vyrábajú a uvádzajú na trh poľnohospodárske výrobky a potraviny spadajúce pod nariadenie č. 1151/2012 v rámci členského štátu, v ktorom bolo zemepisné označenie zapísané?

Uvádzané právne predpisy Únie

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 z 21. novembra 2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny (Ú. v. EÚ L 343, 2012, s. 1; ďalej len „nariadenie č. 1151/2012“), články 2, 5 a 9

Uvádzaná judikatúra

Rozsudok Súdneho dvora z 8. septembra 2009, Budějovický Budvar (C-478/07, ECLI:EU:C:2009:521, body 114 až 117)

Rozsudok Súdneho dvora zo 7. novembra 2000, Warsteiner Brauerei (C-312/98, ECLI:EU:C:2000:599, bod 50)

Rozsudok Súdneho dvora zo 7. mája 1997, Jacques Pistre a i. (spojené veci C-321/94, C-322/94, C-323/94 a C-324/94, ECLI:Ú:C:1997:229, bod 1 výroku)

Uvádzané vnútroštátne predpisy

Zakon za markite i geografskite označenia [zákon o ochranných známkach a zemepisných označeniach, uverejnený v DV č. 81 zo 14. septembra 1999, zrušený, ďalej len „(zrušený) ZMGO“], § 51, 53, 57a a 76

Prechodni i zaključitelni razporedbi kam Zakona za izmenenie i dopalnenie na zakona za markite i geografskite označenia (prechodné a záverečné ustanovenia zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o ochranných známkach a zemepisných označeniach, uverejnený v DV č. 61 z roku 2018, ďalej len „PZR ZID ZMGO“), § 8

Zakon za prilagane na Obštata organizacia na pazarite na zemedelski produkti na Evropeiskia sajuz (zákon, ktorým sa vykonáva spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami Európskej únie, uverejnený v DV č. 96 z 28. novembra 2006, ďalej len „ZPOOPZPES“), § 1, 24 a 25

Zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej

- 1 Rozhodnutím predsedu Patentového úradu Bulharskej republiky z 3. júla 2013 bola „Bulkons Parvomaj“ AD podľa (zrušeného) ZMGO zapísaná ako používateľka zemepisného označenia „Ljutenica Parvomaj“ pre výrobok „Ljutenica“. „Bulkons Parvomaj“ OOD je podľa potvrdenia o zapísaných používateľoch zapísaného zemepisného označenia, ktoré vydal vnútroštátny patentový úrad, jediným zapísaným používateľom tohto zemepisného označenia.
- 2 „Konservinvest“ OOD si dala zapísať vlastné národné ochranné známky, a to zloženú ochrannú známku „K Konservinvest Parvomajska Ljutenica“ (ktorá bola zapísaná na vnútroštátnom patentovom úrade 12. februára 1999 pre výrobky triedy 29 – Ljutenica), ako aj zloženú ochrannú známku „Parvomajska Ljutenica Račenica“ (ktorá bola prihlásená 15. mája 2003 a zapísaná 3. mája 2005). V rámci oboch ochranných znáмок sa ochrana nevzťahuje na súčasť „parvomajska Ljutenica, všetky nápisy vytlačené malým písmom“.
- 3 Na základe námietky spoločnosti „Konservinvest“ OOD sa uskutočnilo správne konanie o určení neplatnosti rozhodnutia (z 3. júla 2013) o zápise zemepisného označenia „Ljutenica Parvomaj“. Osoba, ktorá podala námietku, uviedla, že predseda bulharského patentového úradu nemá právomoc zapísať zemepisné označenie pre poľnohospodársky výrobok alebo potravinu, ktoré spadajú do pôsobnosti nariadenia č. 1151/2012. Domnieva sa, že podľa tohto nariadenia je zápis zemepisného označenia pre tieto poľnohospodárske výrobky prípustný len na úrovni Európskej únie podľa postupov stanovených v tomto nariadení, a nie podľa vnútroštátneho zákona.

- 4 V tomto konaní patentový úrad a „Bulgons Parvomaj“ OOD vyjadrili nesúhlas s týmto návrhom s odôvodnením, že rozhodnutie o zápise zemepisného označenia „Ljutenica Parvomaj“ je platným správnym aktom a bulharský patentový úrad má právomoc vykonať zápis zemepisného označenia pre poľnohospodársky výrobok alebo potravinu podľa vnútroštátnej právnej úpravy.
- 5 Värhoven administrativen säd (Najvyšší správny súd, Bulharsko) rozsudkom z 12. júla 2017 zamietol návrh spoločnosti „Konservinvest“ OOD na určenie neplatnosti rozhodnutia o zápise zemepisného označenia žiadateľky s odôvodnením, že práve predseda bulharského patentového úradu má právomoc vykonať zápis zemepisného označenia na vnútroštátnej úrovni. Nariadenie č. 1151/12 sa podľa uvedeného súdu v konaní neuplatní, lebo účastníci konania nežiadali o ochranu, ktorú poskytuje toto nariadenie.
- 6 Následne „Bulgons Parvomaj“ OOD podala na Sofijski gradski säd (Mestský súd Sofia, Bulharsko) žaloby proti spoločnosti „Konservinvest“ OOD, ktorými sa domáha súdnej občianskoprávnej ochrany sporného zemepisného označenia podľa vnútroštátneho právneho poriadku. „Bulgons Parvomaj“ OOD najmä navrhla: *i*) určiť, že žalovaná porušila práva žalobkyne k zapísanému zemepisnému označeniu „Ljutenica Parvomaj“ obchodným používaním označení „Parvomajska Ljutenica“, „Domašna edrosmljana“ a „Parvomajska Ljutenica Račenica“ na označovanie výrobku „Ljutenica“, ktorý je totožný s výrobkom, pre ktoré je toto zemepisné označenie zapísané; *ii*) uložiť žalovanej povinnosť upustiť od tohto porušenia; *iii*) nariadiť zaistenie a zničenie tovaru, ktorý je predmetom porušenia, na náklady žalovanej; *iv*) priznať žalobkyni náhradu škody za vzniknuté majetkové škody a ušlý zisk za obdobie od 1. novembra 2013 do 30. septembra 2014 a *v*) zverejniť výrok rozsudku na náklady žalovanej v dvoch denníkoch a vo vysielacom čase jednej televíznej stanice s celoštátnou pôsobnosťou.
- 7 Prvostupňový súd žaloby zamietol. Sofijski apelativen säd (Odvolací súd Sofia, Bulharsko) ako odvolací súd 28. februára 2019 zrušil rozsudok prvostupňového súdu a v celom rozsahu vyhovel žalobným návrhom.
- 8 „Konservinvest“ OOD napadla rozsudok odvolacieho súdu na Värhoven kasacionen säd (Najvyšší kasačný súd, Bulharsko, ďalej len „VKS“), pričom poukázala na jeho neprípustnosť. VKS uznesením zo 14. apríla 2020 pripustil kasačnú sťažnosť na účely preskúmania prípustnosti rozsudku odvolacieho súdu. Okrem toho VKS považuje návrh požiadať Súdny dvor Európskej únie o prejudiciálne rozhodnutie týkajúce sa výkladu nariadenia č. 1151/2012, ktorý je obsiahnutý v kasačnej sťažnosti, za dôvodný a kladie už uvedenú prejudiciálnu otázku. Podľa názoru VKS je odpoveď na položenú prejudiciálnu otázku dôležitá pre rozhodnutie o prípustnosti žalôb.

Základné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 9 V prvostupňovom konaní na Sofijski gradski säd (Mestský súd Sofia) žalobkyňa „Bulgons Parvomaj“ OOD tvrdila, že je jediným používateľom zemepisného

označenia „Ljutenica Parvomaj“, ktoré má zapísané. Keďže žalovaná nebola zapísaná ako používateľ tohto zemepisného označenia, porušila ustanovenia (zrušeného) ZMGO tým, že označovala výrobky, ktoré vyrába („Parvomajska ljutenica“, „Domašna edrosmljana“, „Parvomajska ljutenica“ a „Parvomajska ljutenica Račenitsa“), ako „Parvomajska ljutenica“. Žalovaná používa zemepisné označenie, ktoré má žalobkyňa zapísané, protiprávne a tým uvádza spotrebiteľov do omylu, pokiaľ ide o skutočný pôvod tovaru. Žaloby sú prípustné a dôvodné, keďže (zrušený) ZMGO, nariadenie č. 1151/2012 a ZPOOPZPES upravujú odlišné vzťahy, ktoré sa navzájom nevyklučujú ani si vzájomne nekonkurujú, a preto tieto právne predpisy zaručujú súbežnú ochranu rôznych práv.

- 10 Žalovaná „Konservinvest“ OOD vyjadrila nesúhlas so žalobami s odôvodnením, že sa nedopustila nijakého porušenia, keďže využila svoje právo označovať svoju produkciu ochrannými známkami, ktoré má zapísané. Okrem toho zemepisné označenie nemôže byť chránené podľa postupu a pravidiel, na ktoré sa odvoláva žalobkyňa, keďže na základe skoršieho zápisu jej ochranných známok sa priamo uplatní článok 14 nariadenia č. 1151/2012. Žalovaná namieta, že zemepisné označenie bolo zapísané v rozpore so zákonnými požiadavkami, keďže na zápis poľnohospodárskych výrobkov a potravín, ku ktorým patrí ljutenica, sa priamo uplatní nariadenie č. 1151/2012, ktoré vylučuje vnútroštátnu právnu úpravu týkajúcu sa zápisu, a teda aj ochrany zemepisných označení pre tieto výrobky.
- 11 Sofijski gradski säd (Mestský súd Sofia) zamietol žaloby ako nedôvodné. Prvostupňový súd konštatoval, že ZMGO stanovuje všeobecnú právnu úpravu týkajúcu sa zemepisných označení. Podľa názoru tohto súdu ide v konkrétnom prípade o špecifický výrobok (ljutenica), na ktorý sa priamo uplatní nariadenie č. 1151/2012. Toto nariadenie vyžaduje, aby zápis zemepisných označení pre poľnohospodárske výrobky a potraviny (vrátane ljutenice) vykonala Európska komisia; právna ochrana v členských štátoch (teda aj v Bulharskej republike) sa poskytuje až po zápise do európskeho registra pre poľnohospodárske výrobky a potraviny prostredníctvom chránených zemepisných označení. Patentový úrad Bulharskej republiky preberá tento zápis *ex offio*. Prvostupňový súd poukázal na to, že podľa § 24 ods. 1 ZPOOPZPES sa právna ochrana pre poľnohospodárske výrobky a potraviny, ktoré patria do pôsobnosti nariadenia č. 1151/2012, poskytuje prostredníctvom zápisu do európskeho registra zaručene tradičných špecialít. Okrem toho § 25 ods. 1 bod 1 tohto zákona zakazuje používanie symbolu, označenia alebo názvu ako zemepisného označenia pre poľnohospodársky výrobok alebo potravinu, ktoré nie sú zapísané v európskom registri. Žaloby boli zamietnuté pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie vyplývajúcej z neexistencie riadneho zápisu zemepisného označenia.
- 12 Sofijski apelativen säd (Odvolací súd Sofia) zrušil rozsudok Sofijski gradski säd (Mestský súd Sofia) a vyhovel žalobným návrhom. Na tento účel odvolací súd konštatoval, že žaloby sú prípustné. V podstate sa domnieval, že zemepisné označenie žalobkyne bolo zapísané platne a že (zrušený) ZMGO (§ 75 až 77) upravuje občianskoprávnu ochranu zemepisných označení zapísaných podľa vnútroštátneho postupu, pričom sa nestotožnil so záverom, ku ktorému dospel

prvostupňový súd, že nariadenie č. 1151/2012 vylučuje vnútroštátnu ochranu. Rozhodol, že žaloby sú dôvodné, keďže žalovaná nebola zapísaná ako používateľ zemepisného označenia na Patentovom úrade Bulharskej republiky, hoci to z procesného hľadiska bolo možné; došlo teda k porušeniu práva žalobkyne k zapísanému zemepisnému označeniu. Nestotožnil sa s názorom, že nariadenie č. 1151/2012 vylučuje vnútroštátnu ochranu. Tento súd súhlasil so stanoviskom, že žaloby sú prípustné a dôvodné, keďže (zrušený) ZMGO, nariadenie č. 1151/2012 a ZPOOPZPES upravujú odlišné vzťahy, ktoré sa navzájom nevylučujú ani si vzájomne nekonkurujú, a preto tieto právne predpisy zaručujú súbežnú ochranu rôznych práv.

- 13 Navrhovateľka v konaní o kasačnej sťažnosti („Konservinvest“ OOD) kasačnou sťažnosťou namieta neprípustnosť žalôb, ktorá vyplýva z § 8 PZR ZID ZMGO (DV č. 61/2018). Podľa toho ustanovenia majitelia práv k zapísaným zemepisným označeniam pre poľnohospodárske výrobky alebo potraviny, ktoré spadajú do pôsobnosti nariadenia č. 1151/2012, nemôžu podať žaloby z dôvodu porušení spáchaných pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a z dôvodu porušení práv k zapísaným zemepisným označeniam pre poľnohospodárske výrobky a potraviny, ktoré spadajú do pôsobnosti nariadenia (EÚ) č. 1151/2012, spáchaných pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa nezačnú nijaké správne sankčné konania.
- 14 Navrhovateľka v konaní o kasačnej sťažnosti v podstate uvádza, že žaloby sú nedôvodné aj v dôsledku priameho uplatňovania nariadenia (EÚ) č. 1151/2012, ktoré vylučuje vnútroštátnu ochranu zemepisného označenia zapísaného len podľa vnútroštátneho postupu.
- 15 Spor medzi účastníkmi konania sa v zásade obmedzuje na otázku, či zemepisné označenie „Ljutenica Parvomaj“, ktoré bolo počas účinnosti nariadenia č. 1151/2012 zapísané na Patentovom úrade Bulharskej republiky len podľa vnútroštátneho (zrušeného) ZMGO, môže požívať občianskoprávnú ochranu poskytovanú bulharským právnym poriadkom, ak predmetné porušenie bolo spáchané na území Bulharskej republiky a porušovateľ je obchodníkom zaregistrovaným podľa bulharského práva. Inak povedané, treba preskúmať, či je prípustné, aby zemepisné označenie pre poľnohospodársky výrobok alebo potravinu (ako je ljutenica) bolo zapísané len v určitom členskom štáte podľa jeho vnútroštátnych právnych predpisov a bolo chránené len podľa vnútroštátneho právneho poriadku, a nie podľa právnej úpravy ochrany, ktorá je stanovená na úrovni Únie, obsiahnutej v nariadení č. 1151/2012.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 16 V prvom rade VKS pripomína, že podľa bulharského vnútroštátneho právneho poriadku zemepisné označenie okrem iného pre poľnohospodárske výrobky a potraviny požíva vnútroštátnu ochranu, ak bolo riadne zapísané na vnútroštátnom orgáne; súd teda môže zabrániť inému právnenému subjektu

v nedovolenom používaní tohto označenia bez ohľadu na jeho štátnu príslušnosť. Tým sa jednak zaručuje vysoká kvalita pre používateľov a zostáva zachovaná špecifikácia výrobku a jednak sa vytvára prekážka zhoršeniu tejto kvality prostredníctvom výroby rovnakého výrobku výrobcami, ktorí nie sú zapísaní podľa tohto postupu.

- 17 VKS ďalej poukazuje na to, že oblasť, ktorá je predmetom právnej ochrany týkajúcej sa zemepisných označení pre poľnohospodárske výrobky a potraviny na úrovni Spoločenstva, od prvého legislatívneho aktu Spoločenstva, teda nariadenia Rady (EHS) č. 2081/92 zo 14. júla 1992, až po v súčasnosti účinné nariadenie (EÚ) č. 1151/2012, ktorým boli nariadenie (ES) č. 509/2006 a nariadenie (ES) č. 510/2006 zrušené a nahradené, prešla určitým vývojom. Tento momentálne účinný právny akt odzrkadľuje rozvinuté pochopenie pre vytvorenie jednotných mechanizmov ochrany prostredníctvom zápisu zemepisných označení na úrovni Únie.
- 18 Vývoj tohto normatívneho základu na účely právnej úpravy zápisu zemepisných označení pre poľnohospodárske výrobky a potraviny, ktorých kvalita a jedinečnosť sú spojené s určitými európskymi oblasťami, nasvedčuje (najmä vzhľadom na článok 9 nariadenia č. 1151/2012 v spojení s odôvodneniami 15 a 24 tohto nariadenia) tomu, že vnútroštátny zápis a vnútroštátna právna ochrana pre tieto výrobky sú vylúčené.
- 19 Podľa názoru VKS možnosť zápisu poľnohospodárskych výrobkov a potravín, ktoré spadajú pod nariadenie č. 1151/2012, len na vnútroštátnej úrovni napriek tejto tendencii vo vývoji oblasti upravenej nariadením nie je výslovne vylúčená. Možnosť konkrétnej ochrany na území jedného členského štátu tiež nie je výslovne vylúčená, ak ide o spor medzi miestnymi výrobcami toho istého poľnohospodárskeho výrobku týkajúci sa zemepisného označenia zapísaného len na vnútroštátnej úrovni a uvádzané porušenia boli spáchané výlučne v rámci tohto členského štátu.
- 20 Vnútroštátny súd poukazuje na to, že na jednej strane chýba výslovná právna úprava Únie týkajúca sa prípustnosti súbežného vnútroštátneho zápisu zemepisného označenia pre poľnohospodárske výrobky a potraviny a ochrany vyplývajúcej z toho zápisu len na území členského štátu, ktorý vykonal zápis. Za jeden z argumentov v prospech tohto záveru považuje VKS okolnosť, že článok 9 nariadenia č. 1151/2012 výslovne nevyklučuje vnútroštátny zápis a vnútroštátnu ochranu zemepisných označení pre poľnohospodárske výrobky a potraviny, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie. Na druhej strane toto ustanovenie v spojení s odôvodneniami 15 a 24 nariadenia nasvedčujú záveru, že vnútroštátna právna úprava ochrany na vnútroštátnej úrovni mimo prípadov prechodnej ochrany uvedených v spornom ustanovení nie je prípustná.
- 21 Z vyššie uvedených dôvodov VKS považuje za potrebné podať užitočný výklad článku 9 nariadenia č. 1151/2012 so zreteľom na preskúmanie otázky, či právna úprava ochrany stanovená týmto nariadením vylučuje možnosť vnútroštátnej

ochrany podľa ZMGO v prípadoch, v ktorých sú zemepisné označenia pre poľnohospodárske výrobky a potraviny, na ktoré sa toto nariadenie vzťahuje, zapísané len na území Bulharskej republiky postupom podľa ZMGO a požaduje sa ochrana pred porušovateľom z toho istého členského štátu, ktorý používa názov podobný zapísanému zemepisnému označeniu.

PRACOVNÝ DOKUMENT